

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF ROBERT G. MANGION
ONOR. IMĦALLEF JOSETTE DEMICOLI**

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 12 ta' Marzu, 2024.

Numru 2

Rikors numru 603/15/2 GM

Eros Trading Limited (C-7604)

v.

Direttur Ġenerali Dwana

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza dwar appell inċidentali tal-konvenut Direttur Ġenerali Dwana wara li l-appell prinċipali tas-soċjetà attrici ġie dikjarat deżert minħabba nuqqas ta' ħlas tal-kawtela.

Daħla

2. B'rikors maħluf tad-19 ta' Ġunju 2015 is-soċjetà attriċi fissret li hija timporta diversi oġġetti bħall-ħwejjeġ, żraben u anke roti lejn Malta

f'ammont sostanzjali minn pajjiżi bħaċ-Ċina sabiex l-istess ikunu jistgħu jiġu esportati lejn pajjiżi oħra fl-Ewropa stess. Ippremettiet li d-Dipartiment tad-Dwana għandu s-setgħa jiddetermina l-valur tal-oġġetti importati sabiex jistabilixxi jekk l-ammonti ta' flus dovuti lejha mis-soċjetà attriċi bħala Dazju ta' Importazzjoni taqbilx mal-ammonti dikjarati minnha. Dan isir billi jagħmel verifika dettaljata tal-oġġetti importati. Is-soċjetà attriċi iżda tilmenta li dan qiegħed jieħu ħin irragonevoli sa anke ġimgħat b'konsegwenza li s-soċjetà attriċi qiegħda tbat i spejjeż eżorbitanti kif ukoll insostenibbli fi spejjeż għall-ħażna tal-oġġetti kif ukoll *demurrage fees*. Tippetmetti illi l-konvenut qiegħed ukoll kull darba wara li jsir dan l-eżerċizzju, jikkontesta d-dikjarazzjoni tal-valur tal-oġġetti importati u dan permezz ta' *Post Entry Claim*. Is-soċjetà attriċi tilmenta li b'mod arbitrarju l-konvenut jonqos kull darba milli jinforma lis-soċjetà attriċi kif għamel il-kalkoli tiegħu biex wasal għall-valutazzjoni kif ukoll x'qed jieħu inkonsiderazzjoni sabiex jiddetermina l-valur tal-oġġetti importati minnha.

3. Is-soċjetà attriċi tilmenta li qiegħda timporta l-oġġetti mingħajr ma tkun taf minn qabel x'ser ikun dovut minnhom lejn id-Dipartiment tad-Dwana b'konsegwenza li ma jafux il-prezz li għandu jinbiegħ fis-suq ħieles tali oġġett u jekk tali importazzjoni hijjex vijabbli ekonomikament. Inoltra meta s-soċjetà attriċi tikkontesta l-ammont mitlub mill-konvenut bħala dazju, hija xorta qiegħda tiġi mġiegħla taffettwa pagamenti sostanzjali tal-ammont pretiż mill-istess dipartiment bħala depożitu u dan

sabiex tkun tista' tibda l-proċess ta' rilaxx tal-istess oġġett. In vista li s-soċjetà attriċi bagħtet numru ta' ittri lill-konvenut u baqgħet mingħajr risposta, kif ukoll intavolat protest ġudizzjarju tinterpella lill-konvenut sabiex jirrimedja din is-sitwazzjoni u baqa' inadempjenti, tqis illi d-deċiżjonijiet tal-konvenut huma irraġonevoli u *ultra vires a tenur* tal-Artikolu 469A (1) (b) tal-Kapitolu 12 u talbet lill-Qorti:

“1. Tiddikjara illi d-deċiżjonijiet kollha tal-konvenut fejn m'aċċettax il-valutazzjonijiet dikjarati mir-attriċi, u kif wkoll il-fatt illi l-konvenut ma tax deċiżjoni fuq l-oġġezzjonijiet tar-rikorrent nonostante li ġie nterpellat f'dan is-sens permezz ta' protest ġudizzjarju, huma deċiżjonijiet irraġonevoli u *ultra vires* li jiksru d-dispost tal-artikoli 469A(1)(b) tal-kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

2. Tiddikjara illi konsegwentement l-konvenut ikkawżalha danni.

3. Tillikwida d-danni hekk sofferti.

4. Tikkundanna lill-konvenut iħallasha s-somma hekk likwidata;

Bl-ispejjeż u l-imgħax”.

4. Il-konvenut Direttur Ġenerali Dwana ppreżenta risposta maħlufa fit-12 ta' Awwissu 2015 fejn laqa' għat-talbiet attriċi bil-mod segwenti:

“1. Illi in linea preliminari u mingħajr preġudizzju għas-suespost, din il-Qorti m'għandhiex ġurisdizzjoni sabiex tisma' u tiddetermina l-azzjoni odjerna u għalhekk għandha tiddeklina milli tkompli tisma' l-azzjoni odjerna stante li l-imsemmija *post entries* kellhom jiġu kontestati quddiem it-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva u dan ai termini tal-Artikolu 9 tal-Kap 337 tal-Liġijiet ta' Malta. Għalhekk, isegwi li l-Artikolu 469A tal-Kap 12 ma japplikax għall-każ odjern peress li l-Kap 337 huwa liġi speċjali li hu applikabbli għaċ-ċirkostanzi odjerni.

2. Illi subordinatament u mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-esponenti jopponi t-talbiet bħala nfondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-uffiċjali tad-Dwana li kienu involuti fl-ispezzjonijiet tal-merkanzija importata fi kwantitajiet kbar u frekwenti tul perijodi sostanzjali, minn pajjiżi barra mill-Unjoni Ewropeja, dejjem svolġew l-inkarigu tagħhom skont il-liġi u dejjem aġixxew fil-parametri tal-liġi.

3. Illi l-esponent jixtieq jiċċara li a kuntrarju ta' dak li qed jiġi allegat fit-tieni premessa tar-Rikors in risposta, effettivamente huwa l-obbligu tal-kumpanija attriċi li tipprovdi l-fatturi bil-valuri relattivi għall-importazzjonijiet kollha li fihom għandu ikun hemm il-valur ċar tal-merkanzija li qed tiġi importata. Għandu jingħad li sussegwentement biss, jista' jiskatta l-proċess ta' verifikazzjoni *da parte* tad-Dwana fir-rigward tal-valur reali fis-suq lokali u Ewropej tal-oġġetti in kwistjoni, u konsegwentement id-dazju t'importazzjoni dovut, kif ikkalkulat fuq il-valur reali a bazi tat-Tielet Skeda tal-Kap 337. Inoltre, f'kaz bħal dak odjern fejn il-merkanzija tkun qed tiġi importata minn pajjiz barra tal-Unjoni Ewropea, id-Dwana trid tagħmel l-esercizzju kompleks biex ikun determinat permezz ta' eżami fiżiku tal-oġġetti mportati kif imqablin mad-dikjarazzjonijiet tal-kumpanija attriċi; liema dikjarazzjonijiet tal-valuri jridu ikunu jirriflettu l-valur ta' merkanzija reali u simili eżistenti fis-swieq Ewropej. Għandu jingħad ukoll, li jekk dan l-esercizzju laborjuż ma jsirx, ikun ifisser li jista' jagħti l-kaz li xi kumpaniji importatriċi jintroduċu fis-swieq lokali u anke dawk Ewropej, prodotti li fuqhom ma jkunx tħallas l-ammont ġust ta' dazju t'importazzjoni u dan a skapitu ta' kummerċjanti oħra u tal-eraru pubbliku.

4. Illi in segwitu ta' dawn l-esercizzji kompleksi ta' verifikazzjoni, fil-fatt sab diversi importazzjonijiet tal-kumpanija attriċi li kellhom diskrepanzi sostanzjali fil-valur kif dikjarat tal-merkanzija kif importati, bil-konsegwenza li ma tħallasx id-dazju t'importazzjoni ġust flimkien mat-taxxa fuq il-valur miżjud relattiv fuqu għall-merkanzija in kwistjoni u għalhekk l-esponent ħareġ diversi *post entries* li jidher li l-kumpanija attriċi qed tittenta tattakka permezz tal-azzjoni odjerna.

5. Illi a kuntrarju ta' dak li qed jiġi allegat fir-Rikors in risposta li l-esponent wasal b'mod arbitrarju għall-ammonti ndikati fl-imsemmija *post entries*, dawn inħadmu a bazi tat-Tielet Skeda tal-Kap 337, *del resto* kif stipulat fl-Artikolu 8 tal-istess Kap 337.

6. In oltre, l-esponent jeċċepixxi li l-valur tal-merkanzija jagħmel impatt dirett fuq l-ammont ta' dazju t'importazzjoni li jiskatta u li jsir dovut f'persentaġġ ta' 25% lill-awtorita` doganali lokali, kif ukoll 75% lill-Unjoni Ewropea, u dan kif stabbilit fir-Regolament tal-Unjoni Ewropeja (KEE 2913/92).

7. Għalhekk mhux minnu li l-uffiċjali tad-Dwana inkarigati u/jew l-esponent aġixxa b'xi mod irragjonevoli u *ultra vires* tal-poteri tiegħu u/jew li l-esponent ikkawża xi tip ta' danni lill-kumpanija attriċi u għalhekk l-ebda danni m'huma dovuti lill-kumpanija rikorrenti;"

5. B'sentenza in parte tat-22 ta' Ġunju, 2016 l-Ewwel Qorti ċaħdet l-ewwel eċċezzjoni preliminari tal-konvenut u ordnat it-tkomplija tas-smiġħ.

6. B'sentenza tat-30 ta' April 2019 l-Ewwel Qorti ddeċidiet il-kawża

bil-mod segwenti:

“1. Tiċġad dik il-parti tal-ewwel talba li n-nuqqas t'acċettazzjoni tal-valutazzjonijiet dikjarati mill-attriċi hija bi ksur tal-Art. 469A(1)(b) tal-Kap 12.

2. Tilqa' b'mod limitat il-bqija tal-ewwel talba billi tiddikjara li l-fatt li l-konvenut ma tax deċiżjoni fuq l-oġġezzjonijiet tal-attriċi hija deċiżjoni irragonevoli u ultra vires li tikser id-dispost tal-Art. 469A(1)(b)(ii).

3. Tiċġad it-tieni, it-tielet u r-raba' talbiet minħabba nuqqas ta' provi.

4. Tiċġad l-eċċezzjonijiet, apparti l-ewwel eċċezzjoni li diġa` giet deċiża, safejn mhux kompatibbli mal-premess.

Tenut kont taċ-ċirkostanzi partikolari ta' dan il-każ, l-ispejjeż jibqgħu bla taxxa bejn il-partijiet”.

7. Fid-29 ta' Jannar 2020 is-soċjetà attriċi intavolat rikors tal-appell, filwaqt li fl-20 ta' Frar 2020 il-konvenut ippreżenta risposta tiegħu għall-appell kif ukoll appell inċidentali *ai termini* tal-Artikolu 240 tal-Kapitolu 12. Is-soċjetà attriċi ma ppreżentatx risposta għall-appell inċidentali.

8. L-appell u l-appell inċidentali ġew appuntati għas-smiġħ għall-24 ta' Ottubru 2023. F'dik is-seduta l-Qorti ddikjarat l-appell tas-soċjetà attriċi deżert peress li naqset milli tħallas il-kawtela sad-data tas-smiġħ. Fl-istess seduta l-konvenut żamm ferm l-appell inċidentali tiegħu u l-appell inċidentali ġie differit għas-sentenza għas-16 ta' Jannar 2024 quddiem din il-Qorti diversament komposta.

9. Fis-seduta tas-16 ta' Jannar, 2024 l-Onor. Imħallef Grazio Mercieca astjena milli jieħu konjizzjoni tal-appell peress li ddeċieda l-kawża fl-ewwel grad u l-appell tħalla għal-lum għas-sentenza quddiem din il-Qorti kif issa komposta.

Il-Fatti

10. Mill-atti jirriżulta illi l-attriċi ilha snin timporta miċ-Ċina merkanzija konsistenti fi żraben u ħwejjeġ li *in parte* jinbiegħu lokalment u l-maġġorparti jiġu esportati lejn pajjiżi oħra fl-Unjoni Ewropea. X'ħin il-merkanzija tasal Malta, is-soċjetà attriċi tiddikjara fil-*customs data*, il-prodotti impurtati abbażi tal-ġeneru, valur, piż u kwantità. Id-Dwana tista' tirrilaxxa l-merkanzija jew inkella tieħu l-prodotti fl-*examination shed* biex teżaminahom. Sat-13 ta' Frar 2015 id-Dwana kienet tiċċekkja medja ta' wieħed minn kull għaxar kontejners. Is-soċjetà attriċi kienet tħallas id-dazju u VAT dakinhar stess. Meta jinżamm kontejner, l-għada stess kienet tiġi ċċekkjata l-merkanzija minn fizzjali doganali u d-dokumenti mill-Head of Section f'Hal Far.

11. Min-nofs Frar 2015 bdew jiġu ċċekkjati l-kontejners kollha tas-soċjetà attriċi. Skont Joseph Hammett, direttur tas-soċjetà attriċi, apparti l-fizzjali u l-*Head of Section* tqabbd u *extra enforcement officers* biex jiċċekkjawhom. Dejjem skont Hammett, billi dawn l-*extra enforcement*

officers jaħdmu bix-xift, kienu jibdew jiċċekkjaw il-merkanzija fid-9 ta' filgħodu minflok fit-8 ta' filgħodu. Xehed li l-fizzjali ġew imġiegħla jieħdu kampjuni ta' kull stil ta' prodott u dan il-proċess kien jieħu iktar żmien. Qal li kull kontejner li jiġi ċċekkjat jiżdiedu l-ispejjeż bejn €50 u €70. Jilmenta li d-Dwana bdiet iddum ġimgħat tiċċekkja l-kontejners u bdiet titlob *deposit pending valuation* biex tiġi rilaxxata l-merkanzija qabel ma ssir il-valutazzjoni tagħha mid-Dwana, li tipikament kienu jkunu ta' €7,000 kull kontejner li kellu ż-żraben u €14,000 kull kontejner li kellu l-ħwejjeġ. Dan appartni d-depożitu ta' dazju u VAT li l-attriċi tkun diġà ħallset mad-dikjarazzjoni *online* inizjali tagħha.

12. Skont Hammet ma kien hemm l-ebda konsistenza kif issir l-evalwazzjoni. Prodotti simili kien qed ikollhom valutazzjoni sostanzjalment differenti. Skontu, l-istejjem kienu qegħdin joħorġu bl-addoċċ u mhux skont il-liġi tad-Dwana. Talab li jingħata spjegazzjoni dwar kif kienu qegħdin joħorġu l-istejjem iżda qatt ma ngħata spjegazzjoni.

13. Joseph Hammett xehed li bejn Frar u Marzu 2015 importaw madwar mitt (100) kontejner u sa 9 xhur wara nħarġet valutazzjoni definitiva ta' 30 kontejner (issir referenza għal Dok A mal-affidavit iżda dan ma ġiex anness mal-affidavit). B'konsegwenza ta' dan, kien ibiegħ il-prodotti, li huma staġjonali u allura jridu jinbiegħu minnufih, bla ma s-soċjetà attriċi tkun taf hux se tagħmel qligħ jew telf.

14. Skont is-soċjetà appellanti b'konsegwenza tad-dewmien hija kellha tħallas *storage* u *demurrage fees* għall-kontejners u tilfet il-kredibilità mal-klijenti tagħha.

15. Mario Galea, Maniġer fit-Taqsima tas-SISA ġewwa d-Dwana, xehed li bejn il-5 ta' Jannar 2015 u t-23 ta' Frar 2015 is-soċjetà attriċi importat 682 kontejner¹ li kienu jerġgħu jiġu mibgħuta lejn xi pajjiż ieħor tal-Unjoni Ewropea, partikolarment lejn l-Italja. Dawn il-kontejners kollha jiġu spezzjonati mit-Taqsima tar-Rilaxx tad-Dwana kif ukoll mill-uffiċjali tas-Sezzjoni tal-Infurzar tad-Dwana u dan sabiex issir verifika tal-kontenut tal-kontejners mad-dikjarazzjonijiet li kienu jiġu sottomessi mis-soċjetà attriċi stess.

16. Bejn is-17 ta' Frar 2014 u 17 ta' Marzu 2014 il-Kummissjoni Ewropea, permezz tal-aġenzija OLAF, nidiet operazzjoni, imsejja **JCO SNAKE** dwar sottovalutar ta' tessuti u żraben importati f'diversi pajjiżi tal-UE miċ-Ċina. Sabiex tiffaċilità l-ġlieda kontra l-evażjoni tat-taxxa u tal-VAT l-Aġenzija OLAF ikkonduċiet diversi studji sabiex stabbilit il-*fair price* tal-oġġetti impurtati miċ-Ċina b'dan illi għamlitha aktar faċli u fl-istess aktar uniformi l-azzjonijiet fost l-Istati Membri kontra sotto valutazzjoni tal-merkanzija li jwassal għall-evażjoni fiskali.

---

¹ Fol 369 tal-proċess.

17. F'laqgħa li saret fil-25-26 ta' Frar 2015, bejn I-OLAF u l-Istati Membri ġiet diskussa strategija komuni għall-investigazzjonijiet. "*Member States were amongst other strongly recommended to implement appropriate risk filters to identify potentially fraudulent consignments and carry out investigations in order to establish the real customs values*"². Waqt l-imsemmija laqgħa l-Istati Membri ġew imħeġġa ("*strongly encouraged*"³) sabiex:

- "*Permanently implement appropriate risk filters on the basis of the ISFRA-OLAF "fair prices" for all goods in the Chapters 61 -64 in order to identify potentially fraudulent consignments*
- "*Take duty on deposit on identified suspect consignments in order to prevent future loss of Customs duties*
- "*Carry out investigations in order to establish the real Customs values*
- "*Collect the relevant documentation on a targeted Representative number of suspect consignments and forward it to OLAF*"⁴

L-Appell inċidentali

18. Id-Direttur Ġenerali Dwana appella inċidentalment kontra s-sentenza tal-Ewwel Qorti fejn iddeċidiet li "Tilqa' b'mod limitat il-bqija tal-ewwel talba billi tiddikjara li l-fatt li l-konvenut ma tax deċiżjoni fuq l-oġġezzjonijiet tal-attriċi hija deċiżjoni irragonevoli u ultra vires li tikser id-dispost tal-Art. 469A(1)(b)(ii)."

---

² Fol 612 tal-proċess.

³ Fol 657 tal-proċess.

⁴ Fol 657 tal-proċess.

19. Id-Direttur Ġenerali konvenut jgħid illi wieħed mill-irwoli ewlenin tiegħu huwa li jissalvagwardja l-errarju pubbliku u għandu r-responsabbiltà li jaġixxi dejjem f'każ li tkun innotata kwalunkwe tip ta' irregolarità, kif kien innotat proprju f'dan il-każ. Jispjega illi fejn jidhlu dazji ta' importazzjoni varji dan l-obbligu mhux biss fuq livell lokali iżda wkoll fuq bażi Ewropea. Jgħid illi d-Dwana Maltija ta' sikwiet tkun skrutinizzata u awditjata mill-aġenzija Ewropea OLAF⁵ sabiex ikun żgurat illi l-obbligi statutorji jkunu qegħdin jiġu mħarsa *in toto*. Jenfasizza li dan ma hux xi skrutinju kapriċċuż imma motivat mill-fatt illi 75% tal-erarju pubbliku miġbur huwa dovut lill-Unjoni Ewropea filwaqt li 25% huwa dovut lill-Istat Malti. Jgħid illi l-operat tad-Dwana Maltija huwa parti minn operat ferm akbar tad-Dwana tal-Unjoni Ewropea u li għalhekk hija ta' importanza massima illi d-Dwana fil-pajjiżi membri jimxu fuq l-istess regoli.

20. Jenfasizza illi kienet il-Kummissjoni Ewropea permezz tal-Aġenzija OLAF illi organizzat eżerċizzju bil-partecipazzjoni tad-Dwana tal-Istati Membri kollha nkluz ta' Malta intiż sabiex jiġi investigat "sottovalutar ta' importazzjoni ta' prodotti ta' tessuti kif ukoll ta' żraben" miċ-Ċina.

21. Jirreferi għal dak li xehed Mario Galea, *Chief Inspector* fis-sezzjoni tas-SISA. Isostni li peress li huwa kien qiegħed jikkollabora mal-OLAF f'*Joint Customs Operation* wara dak li kien irriżulta fl-operazzjoni JCO

---

⁵ *European Anti-Fraud Office.*

SNAKE, huwa “*ma setgħax jikxef l-indikaturi li kien qiegħed jibbaża l-valutazzjonijiet tiegħu u/jew il-kollaborazzjoni li kien qiegħed jipparteċipa fiha flimkien mal-OLAF.*”⁶ Jispjega illi kieku fiż-żmien rilevanti meta kienet għadha għaddejja l-investigazzjoni mill-Aġenzija Ewropea l-konvenut kixef il-*lowest acceptable prices* kien jintilef l-iskop kollu tax-xogħol tal-Aġenzija OLAF u d-Dwana Maltija fis-sens illi jekk dan jinkixef, l-importaturi jibdeu jiddikjaraw il-merkanzija tagħhom dejjem fil-margġini tal-*lowest acceptable prices nonostante* li l-merkanzija tkun tiswa ferm aktar u allura dan jagħti lok għall-aktar abbuż. Kien għalhekk li tali informazzjoni kellha tibqa’ mistura, u dan *ai termini* tal-**Artikolu 10 tat-Tielet Skeda tal-Kapitolu 337**. Jgħid illi d-Dwana Maltija kienet irċeviet informazzjoni mill-Kummissjoni Ewropea illi mill-istħarriġ li kien sar kien irriżulta li t-telf ta’ dazju ta’ importazzjoni f’Malta kien ilaħħaq iċ-ċifra ta’ wieħed u għoxrin punt ħamsa disgħa miljun ewro (€21.59 miljun).

22. Jirreferi għall-importazzjoni mis-soċjetà attriċi u jispjega li l-merkanzija kienet tiġi sdoganata hawn Malta billi jithallas sew id-dazju tal-importazzjoni kif ukoll it-taxxa fuq il-valur miżjud kalkolati fuq dak li kienet tiddikjara s-soċjetà attriċi. Sussegwentement il-merkanzija relativa setgħat tiċċirkola liberament fis-swieq tal-Unjoni Ewropea.

---

⁶ Fol 982 tal-proċess.

23. L-importazzjoni tas-soċjetà attriċi kienet f'ammonti kbar. Bħala eżempju bejn il-5 ta' Janar 2015 u t-23 ta' Frar 2015 is-soċjetà attriċi importat sitt mija u tnejn u tmenin (682) *container* bil-maġġorparti tal-merkanzija esportata prinċipalment lejn l-Italja.

24. L-Aġenzija OLAF kienet informat lid-Dwana Maltija illi mill-indaġini li kienet qed tagħmel irriżultalha illi apparti s-soċjetà attriċi kien hemm soċjetà oħra li timporta miċ-Ċina u l-merkanzija tiġi sotto valutata. Din il-kumpanija hija Nova Trading Limited li d-direttur tagħha huwa l-istess direttur tas-soċjetà attriċi. Għalhekk id-Dwana Maltija bdiet tagħmel skrutinju wkoll tal-merkanzija importata minn din il-kumpanija u tuża l-istess '*risk indicators*' li kienu jintużaw fir-rigward tas-soċjetà attriċi.

25. Minn dan l-eżerċizzju fir-rigward taż-żewġ kumpaniji ta' Joseph Hammett irriżulta illi bejn l-2015 u l-2017 id-diskrepanza ta' dazju u taxxi li kienu dovuti minn prodotti sottovalutati importati miċ-Ċina kienet kif isegwi:

- i) 2015: Diskrepanza ta' €413,615.00 f'dazju u €551,005.00 f'VAT.
- ii) 2016: Diskrepanza ta' €175,001 f'dazju u €227,250.00 f'VAT.

iii) 2017 (sa Ġunju 2017) Diskrepanza ta' €26,802.00 f'dazju u €33,576.00 f'VAT.

26. Jirriżulta mill-atti illi fid-29 ta' Ġunju, 2015 l-Aġenzija Ewropea OLAF u d-'Department of International Cooperation of Customs of the People's Republic of China' iffirmaw ftehim ta' kooperazzjoni u assistenza amministrattiva f'affarijiet li għandhom x'jaqsmu mad-dwana. Permezz ta' dan il-ftehim l-awtoritajiet Ċiniżi għaddew lil OLAF⁷ informazzjoni dwar numru ta' kontainers tas-soċjetà attriċi minn fejn ħareġ illi l-valuri dikjarati mis-soċjetà attriċi lid-Dwana Maltija kienu ferm anqas minn dawk dikjarati lill-awtoritajiet Ċiniżi. Sew l-Aġenzija Ewropea kif ukoll id-Dwana Maltija waslu għall-konklużżjoni illi s-soċjetà attriċi kienet qed tagħmel dikjarazzjonijiet foloz meta tiġi sabiex timporta f'Malta merkanzija miċ-Ċina.

27. Rinfaccjata b'din l-evidenza u fl-isfond tal-investigazzjonijiet li kienu qed isiru mill-aġenzija Ewropea, id-Dwana Maltija bdiet tanalizza kull *container* li bdiet timporta s-soċjetà attriċi. Minn dan l-eżerċizzju u bit-tħaddim tal-'*fair price*' stabbilit minn OLAF, beda jirriżulta illi l-merkanzija f'kull *container* kienet drastikament sottovalutata. Irid ukoll jingħad illi l-'*fair price*' stabbiliti mill-aġenzija Ewropea flimkien mal-awtoritajiet kompetenti fl-Istati Membri kien ixaqleb lejn il-minimu tal-prezz meqjus

---

⁷ Fol. 830.

gust milli lejn il-massimu. Inoltre d-Dwana Maltija kienet qed iżżid ammont ekwivalenti għal 10% fuq il-*'fair price'* imsemmi, u dan sabiex tiegħu inkonsiderazzjoni l-argument tas-soċjetà attriċi li l-prezzijiet kienu daqstant baxxi peress li kienet tixtri *'in bulk'*.

28. L-uffiċjali tad-Dwana Maltija Itaqgħu diversi drabi mar-rappreżentant tas-soċjetà attriċi minhabba din il-vertenza. Is-soċjetà attriċi kienet għet imwissija li d-dikjarazzjonijiet tagħha kienu grossolanament sottovalutati u għalhekk kienu jridu jsiru l-valutazzjonijiet appożiti dwar kull *container*.

29. Fis-sentenza appellata l-Ewwel Qorti immotivat b'dan il-mod il-konklużzjoni tagħha li n-nuqqas tal-konvenut li jagħti deċiżjoni fuq l-oġġezzjonijiet tas-soċjetà attriċi jammonta għal deċiżjoni irragonevoli u *ultra vires*:

“B’danakollu huwa (id-Direttur Ġenerali konvenut) ppekka għal ksur tal-gustizzja naturali, hekk kif mifhuma b’mod iktar wiesa illum mill-aħjar ġurisprudenza tagħna, meta ma tax lil-attriċi l-istess definitivi fi żmien qasir kompatibbli mal-esiġenzi tan-negozju. Anke mingħajr ma jikxef il-workings ta’ kif inħadem il-prezz gust, fil-fehma tal-Qorti seta’ nforma lill-attriċi li l-prezzijiet kienu nħadmu mill-OLAF bħala l-prezzijiet minimi aċċettabbli.”

30. Filwaqt li din il-Qorti tagħraf illi l-Ewwel Qorti fittxet li ssib bilanċ bejn il-jeddijiet tal-importatur u l-interessi tal-Istat, fl-istess ħin tqis illi fiċ-ċirkostanzi partikolari ta’ dan il-każ fejn irriżulta evażjoni massiċċa tad-dazju u tat-taxxa fuq il-valur miżud, id-Direttur Ġenerali konvenut kien

korrett illi ma jiżvela xejn lis-soċjetà attriċi fiż-żmien rilevanti illi seta' jqiegħed f'riskju l-investigazzjonijiet li kienu qed isiru f'Malta u f'divesi pajjiżi oħra tal-Unjoni Ewropea dwar l-evażjoni fiskali.

31. Diversi huma d-dokumenti ppreżentati mill-konvenut sabiex jispjega l-irwol tiegħu kif ukoll dwar l-investigazzjoni li kienet qiegħda ssir mill-Aġenzija OLAF flimkien mad-Dwana Maltija dwar sottovalutar ta' tessuti u żraben importati minn barra l-Unjoni Ewropea b'mod partikolari miċ-Ċina.

32. Dokument partikolari huwa ***Notification Sheet***⁸ dwar suspett ta' sottovalutar tad-dwana ta' importazzjoni ġewwa Malta fuq ħwejjeġ u żraben miċ-Ċina. Din il-kommunikazzjoni mibgħuta minn OLAF lill-Istati Membri kollha hija koperta bl-**Artikolu 45 tar-Regolament 515/97 tat-13 ta' Marzu 1997** dwar għajjuna reċiproka bejn l-awtoritajiet amministrattivi tal-Istati Membri u l-koperazzjoni bejn dawn tal-aħħar u l-Kummissjoni biex ikun assigurat l-applikar korrett tal-liġi dwar materji doganali u agrikoli. Dan id-dokument huwa intitolat: "***Suspected misdeclaration of the customs value at importation into Malta of textiles and footwear from the P.R. China.***"

---

⁸ Fol. 654 et seq tal-proċess.

33. Jingħad f'dan ir-rigward illi "Malta was required informally via e-mail in the beginning of January 2015 to retrieve all customs data for the concerned products for the last two years and forward it as soon as possible ... for further analysis. OLAF has received and analysed the data, which clearly identify one importer in Malta as target for further investigations."

34. **Artikolu 45 tar-Regolament 515/97** jipprovdi fost l-oħrajn:

"1. Indipendentement mill-għamla, kull informazzjoni trasmessa skond dan ir-Regolament għandha tkun ta' natura kunfidenzali, inkluża d-data maħżuna fil-CIS. Għandha tkun koperta bl-obbligazzjonijiet ta' segretezza professjonali u għandha tgawdi l-protezzjoni mogħtija lil informazzjoni simili kemm taħt il-liġi nazzjonali ta' l-Istati Membri li jirċevuha u taħt id-disposizzjonijiet korrispondenti applikabbli għall-awtoritajiet tal-Komunità.

B'mod partikolari, l-informazzjoni riferuta fl-ewwel subparagrafu ma tistax tintbagħat lil persuni apparti minn dawk fl-Istati Membri jew fl-istituzzjonijiet tal-Komunità li l-funzjonijiet tagħhom ikunu jirrikjedu li jkunu jafuha jew jużawha. Lanqas ma tista' tintuża għal skopijiet oħra apparti minn dawk li hemm ipprovdut għalihom f'dan ir-Regolament, sakemm l-Istat Membru, jew il-Kummissjoni, li jkunu fornawha jew daħħluha fil-CIS ma jkunux espressament qablu, suġġett għal kondizzjonijiet stabbiliti minn dak l-Istat Membru jew mill-Kummissjoni u sa kemm komunikazzjoni jew użu bħal dak ma jkun ipprobit mid-disposizzjonijiet fis-sehħ fl-Istat Membru li fih l-awtorità li tircievi tkun ibbażata.

2. Mingħajr preġudizzji għad-disposizzjonijiet fit-Titolu V dwar il-CIS, informazzjoni li tikkonċerna persuni naturali u legali għandha tkun trasmessa taħt dan ir-Regolament biss meta jkun strettament neċessarju li jzommu, jinvestigaw jew jieħdu l-azzjonijiet rigward operazzjonijiet fi ksur tal-leġislazzjoni doganali jew agrikola".

35. **Fir-Rapport Finali mhejji mill-Aġenzija OLAF** dwar l-investigazzjoni li bdiet fid-9 ta' Diċembru 2014 fuq il-kumpanija attriċi nsibu din l-informazzjoni:

“By mail dated 15 November 2017, The Maltese customs authorities have requested OLAF to defer the opportunity to preserve the confidentiality of the on-going national judicial proceedings in accordance with Article 9 (4) of Regulation 883/2013 and in order to avoid the risk that notification of the acts to the person concerned would put at risk ongoing investigation proceedings in other Member States.”⁹

36. **Relevanti huwa wkoll l-Artikolu 10 tal-istess Regolament** li jipprovdi fost oħrajn li :

“1. L-informazzjoni mogħtija jew miksuba waqt investigazzjonijiet esterni, tkun xi tkun il-forma tagħha, għandha tkun protetta mid-dispożizzjonijiet rilevanti.

[...]

3. L-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji jew l-aġenziji kkonċernati għandhom jiżguraw li l-kunfidenzjalità tal-investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju tkun irrissettata flimkien mad-drittijiet legittimi tal-persuni kkonċernati, u, fejn ikunu nbdew proċedimenti ġudizzjarji, li r-regoli nazzjonali kollha applikabbli għal proċedimenti bħal dawn ikunu ġew segwiti.

[...]”

37. Wara li għarblet il-provi in atti din il-Qorti tqis l-aggravju tal-konvenut appellant incidentalment bħala fondat.

38. L-aġir fraudolenti massiċ tas-socjetà attriċi ġibed l-attenzjoni tal-aġenzija Ewropea ta' kontra l-frodi li bil-koperazzjoni tad-Dwana Maltija u

---

⁹ Fol 676 tal-proċess.

awtoritajiet doganali f'numru ta' Stati Membri oħra bdiet eżerċizzju wiesgħa sabiex tistabbilixxi l-entità tal-aġir kriminali u tistabbilixxi sistema kemm jista' jkun uniformi fost l-istati sabiex tikkumbatti l-evażjoni fiskali li hija ta' detriment sew lill-Istati Membri individwalment kif ukoll lill-Unjoni Ewropea.

39. Sat-13 ta' Frar 2015 id-Dwana Maltija kienet tiċċekkja medja ta' wieħed minn kull għaxar kontejners b'dan illi d-disgħa l-oħra jibqgħu għaddejnin skont ma tkun iddikjarat is-soċjetà attriċi. Mill-investigazzjonijiet li għamlet OLAF dan kien qed jirriżulta f'evażjoni fiskali li tlaħħaq il-miljuni ta' ewro. Kien għalhekk li min-nofs Frar 2015 id-Dwana Maltija bdiet tiċċekkja kull *container* tas-soċjetà attriċi.

40. U kien hawn li s-soċjetà attriċi bdiet tiprotesta bid-dewmien u li ma hiex qed tingħata informazzjoni dwar l-istimi li kienet qed tagħti d-Dwana Maltija.

41. Din il-Qorti ma tqisx illi dawk il-protesti tas-soċjetà attriċi kienu ġenwini. Il-provi kollha juru illi Joseph Hammett, direttur tas-soċjetà attriċi, kien konsapevoli tad-diskrepanza enormi bejn dak li kien qiegħed jiġi dikjarat bħala valur mal-awtoritajiet Ċiniżi minn fejn il-merkanzija kienet qed tiġi esportata u l-valur li Hammet kien qed jiddikjara dwar l-istess merkanzija mal-awtoritajiet Maltin. Jekk xejn jirriżulta almenu sal-

livell *prima facie*, illi l-evażjoni fiskali massiċċa li kkommettiet is-soċjetà attriċi sa Frar 2015 baqgħet fil-bwiet tagħha.

42. Kollox juri illi d-Dwana Maltija ġiet kostretta li tibda tiċċekkja kull *container* importat mis-soċjetà attriċi mhux b'kapriċċ iżda b'riżultat dirett tal-aġir illegali tal-istess soċjetà attriċi. Is-soċjetà attriċi ma ressqet l-ebda xrara ta' prova sabiex tikkuntrasta l-provi tad-Dwana Maltija dwar id-diskrepanzi enormi bejn dak dikjarat lill-awtoritajiet Ċiniżi u dak dikjarat lill-awtoritajiet Maltin. Ma ressaq l-ebda prova sabiex jikkuntrasta r-rapport ta' James Creed¹⁰, mill-aġenzija OLAF minn fejn bħala eżempju wieħed minn diversi illi l-merkanzija f'*container* numru MSKU 4799415 ġie dikjarat mal-awtoritajiet Ċiniżi li kellha valur ta' \$115,320.00 mentri mad-dwana Maltija s-soċjetà attriċi ddikjarat li kellha valur ta' \$8,742.00. Eżempju ieħor, il-merkanzija f'*container* numru PONU 3033071 ġie dikjarat mal-awtoritajiet Ċiniżi li kellha valur ta' \$81,648.00, mentri s-soċjetà attriċi ddikjarat mal-awtoritajiet Maltin il-valur ta' \$8,506.00.

43. Kien dan, fost evidenzi oħra, li wassal għall-investigazzjonijiet li kienu għadhom għaddejjin fiż-żmien li dwaru qed tilmenta s-soċjetà attriċi. Din il-Qorti tagħraf iċ-ċirkostanzi partikolarli f'dan il-każ ma kinux jippermettu lill-konvenut illi jagħti informazzjoni lis-soċjetà attriċi li setgħat

---

¹⁰ Fol. 799 tal-proċess.

b'xi mod tpoġġi f'perikolu l-investigazzjonijiet li kienu għadhom għaddejjin f'Malta u f'diversi stati membri oħra.

44. Biex ikun qed jingħad kollox, ma tridx tkun ta' xi intelliġenza straordinarja sabiex mill-istimi li kienet qed tagħti d-Dwana Maltija wieħed jagħmel il-kalkoli matematiċi meħtieġa u jasal għall-figuri li d-Dwana Maltija kienet qed tqis bħala '*fair price*'.

45. Din il-Qorti aktar tqis li l-protesti tas-soċjetà attriċi kienu instigati mill-fatt illi mill-15 ta' Frar 2015 'il quddiem kien jidher ċar illi x-xalata ta' evażjoni fiskali kienet ġiet fi tmiemha meta tqis illi preċedentement is-soċjetà attriċi kien qed jirnexxielha li ta' lanqas tgħaddi mingħajr skrutinju disa' *containers* minn għaxra.

46. Ta' importanza massima fil-konsiderazzjoni ta' dan l-aggravju huma wkoll l-obbligi tal-Istat Malti fil-gwerra kontra l-evażjoni fiskali. *Una volta* l-investigazzjonijiet kienu għadhom għaddejjin, kwalunkwe informazzjoni li l-konvenut jagħti lis-soċjetà attriċi setgħat tpoġġi f'riskju l-isforzi kollha li kienu qed isiru sabiex tiġi mraġżna l-evażjoni fiskali sew f'pajjiżna kif ukoll fuq livell ewropew. Issir referenza għas-sentenza tal-Qorti Ewropea tal-Gustizzja tat-8 ta' Marzu, 2022 fl-ismijiet ***European Commission v. United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland*** fejn dwar l-obbligi tal-Istati Membri dwar miżuri kontra l-evażjoni fiskali jingħad kif ġej:

“211 Accordingly, in order to ensure the protection of the financial interests of the European Union in accordance with Article 325(1) TFEU, the Member States are obliged to adopt the measures necessary to guarantee the effective and comprehensive collection of customs duties, an obligation which requires that customs inspections should be able to be carried out properly (judgment of 5 June 2018, *Kolev and Others*, C-612/15, EU:C:2018:392, paragraph 52).

212 It thus follows from the obligations imposed on the Member States under Article 325(1) TFEU that they must, to that end, provide for the application not only of appropriate penalties, but also of effective and dissuasive customs control measures in order to counter, in an appropriate manner, infringements of EU customs legislation where these are liable to impede the effective and comprehensive collection of traditional own resources in the form of customs duties and, therefore, are likely to affect the financial interests of the European Union (see, to that effect, judgment of 5 June 2018, *Kolev and Others*, C-612/15, EU:C:2018:392, paragraph 53)”

47. Dwar xinhu raġonevoli nżamm illi filwaqt li mhux kull eżerċizzju raġonevoli ta' ġudizzju huwa bilfors korrett, lanqas mhuwa bilfors irraġonevoli kull eżerċizzju ta' ġudizzju żbaljat. F'daž bħal dan, ix-xiber li l-Qorti għandha tuża biex tkejjel bih ikun dak li tqis jekk id-deċiżjoni li minnha jkun hemm ilment kinitx mistennija li tittieħed minn persuna raġonevoli. Il-kejl tar-raġonevolezza jkun wieħed oġġettiv marbut maċ-ċirkostanzi fattwaloi li fihom dik l-istess diskrezzjoni titwettaq. (**Mizzi Antiques v. ic-Chairman tal-Malta Enterprise ġja l-Malta Development Corporation** - Appell Superjuri - 31 ta' Jannar, 2019.) (ara wkoll **All for Property Limited v. Direttur Ġenerali (Dwana)** - Appell Superjuri - 16 ta' Diċembru, 2019; u **Av. Malcolm Mifsud et. v. Il-Bord ta' Sorveljanza Dwar Sanzjonijiet** - Appell Superjuri - 5 ta' Ottubru, 2023).

48. Tenut kont l-estent tal-evaljoni fiskali involuta kommessa mis-soċjetà attriċi u l-importanza tal-investigazzjonijiet li fiż-żmien rilevanti kienu għadhom għaddejnin dwarha, din il-Qorti tqis illi l-konvenut kien altru milli ġustifikat illi fil-kors tal-investigazzjonijiet ma jagħti lis-soċjetà attriċi l-ebda informazzjoni li setgħat tqiegħed f'riskju l-ħidma kollha li kienet għaddejja b'koordinament mal-aġenzija Ewropea bil-għan li l-aġir abbużiv u illegali tas-soċjetà attriċi jiġi mraġżan. Fl-aġir tal-konvenut Direttur Ġenerali Dwana din il-Qorti ma ssib xejn li kien irragonevoli jew *ultra vires*.

Decide.

Għal dawn il-motivi din il-Qorti qed tilqa' l-appell inċidentali tal-konvenut Direttur Ġenerali Dwana, tħassar dik il-parti tas-sentenza appellata fejn laqgħet parzjalment l-ewwel talba attriċi, u minflok tiċċad għalkollox l-ewwel talba attriċi.

Bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra s-soċjetà attriċi.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Robert G. Mangion
Imħallef

Josette Demicoli
Imħallef

Deputat Reġistratur
rm